

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9Cdo/17/2022
Identifikačné číslo spisu:	1110235166
Dátum vydania rozhodnutia:	13.12.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. Martin Holíč
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:1110235166.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sone Mesiarkinovej a členov senátu JUDr. Mariána Sluka PhD. a JUDr. Martina Holíča, v spore žalobcu A. M., bytom T. Xa, R., zastúpeného spoločnosťou AK Mojžiš a partneri, s.r.o., so sídlom Sasinkova 10, 811 08 Bratislava, proti žalovanej Slovenskej republike, za ktorú koná Generálna prokuratúra SR, so sídlom v Bratislave, Štúrova 2, o náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp.zn. 18 C 86/2010, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 29. apríla 2021 sp.zn. 9 Co 94/2019, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 29. apríla 2021 sp.zn. 9 Co 94/2019 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava I (ďalej aj len súd prvej inštancie) rozsudkom z 19. marca 2019 sp. zn. 18 C 86/2010 uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 554,68 eur titulom náhrady škody (trovy trestného konania) a ďalej sumu 5.200,- eur titulom náhrady nemajetkovej ujmy, všetko v lehote 15 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšku (žalobca sa domáhal priznania náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 10.000,- eur) žalobu žalobcu zamietol ako nedôvodnú. Žalobcovi zároveň priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 76 %.

1.1. V prípade náhrady nemajetkovej ujmy, ktorú žalobca uplatňoval vo výške 10.000,- eur, dospel súd prvej inštancie k záveru o jej čiastočnej dôvodnosti. Žalobca si v konaní uplatnil nemajetkovú ujmu v súvislosti s nezákonným rozhodnutím t.j. uznesením o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia, nakoľko od nich sa odvíja kriminalizácia jeho osoby ako aj ďalšie rozhodnutia a postupy orgánov činných v trestnom konaní, ktoré prispeli k trvaniu protiprávneho stavu voči jeho osobe po dobu 5 rokov, v dôsledku čoho došlo k neoprávnenému zásahu do jeho osobnostných práv. Trestné konanie vedené voči jeho osobe vnímal žalobca ako krivdu, nakoľko existovali dôkazy, ktoré vylučovali protiprávnosť jeho konania a na ktorých bol zdokumentovaný celý incident. Vedenie trestného konania psychicky poznačilo nielen jeho osobu, ale aj blízku rodinu ako rodičov G. M. a otca G. M., sestru B. Š., ktorí zhodne v rámci svedeckých výpovedí potvrdili, že uvedená situácia pôsobila na nich stresovo,

nakoľko členovia ich rodiny nikdy predtým neboli označení za páchatelov trestnej činnosti, nebolo voči nim vedené trestné konanie. Vzhľadom k tomu ako sa trestná vec vyvíjala mali obavu, že žalobca bude odsúdený, čo by negatívne poznačilo jeho život, keďže vždy patril medzi dobrých žiakov, vo svojej profesii dosiahol aj úspech v zahraničí.

1.2 Prvoinštančný súd poukazoval v odôvodnení svojho rozsudku na to, že každé trestné konanie ovplyvňuje osobný život trestne stíhaného, na ktorého je síce do meritórneho rozhodnutia vo veci samej hladené ako na nevinného, avšak samotný fakt trestného stíhania je záťažou pre každého obvineného. Už samotné trestné stíhanie výrazne zasahuje do súkromného života, pracovného a osobného života jednotlivca, do jeho cti a dobrej povesti, nežije v izolácii, musí sa nielen sám o sebe vysporiadať so stresmi a obavami z dopadu na jeho život, ale musí čeliť aj spoločenskému prostrediu, pred ktorým táto skutočnosť nezostane utajená. Zásah je tým skôr intenzívnejší, pokiaľ nepatrí medzi delikventov a nemá kriminálnu minulosť, ak sa preukáže, že bol protizákonný a z právoplatného súdneho rozhodnutia navyše vyplynie, že skutok z ktorého je jednotlivec obvinený nie je trestným činom tak, ako to bolo aj v danom prípade, kedy súd v odôvodnení rozsudku konštatoval, že konanie žalobcu bolo konaním v nutnej obrane, pričom obrana bola primeraná.

1.3 Pokiaľ ide o samotnú výšku nároku, túto súd posudzoval z hľadiska podmienok stanovených v § 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení zákona č. 412/2012 Z.z., podľa ktorého výška náhrady nemajetkovej ujmy priznaná podľa § 17 ods. 2 tohto zákona nemôže byť vyššia ako výška náhrady poskytovaná osobám poškodeným násilnými trestnými činmi podľa osobitného predpisu (pričom osobitným predpisom sa tu podľa poznámky pod čiarou rozumie zákon č. 215/2006 Z.z.) a to v súlade s rozhodnutím NS SR sp.zn. 3Cdo/19/2018. Z uvedených dôvodov nemožno pri rozhodovaní o výške nemajetkovej ujmy aplikovať zásadu zákazu retroaktivity a výšku nemajetkovej ujmy posudzovať podľa právnych noriem platných a účinných v čase, kedy došlo ku skutkovým okolnostiam zakladajúcim nárok na náhradu škody voči štátu. Pri určení výšky nemajetkovej ujmy súd vychádzal z ustanovení zákona č. 215/2006 Z.z. v znení novely zák.č. 274/2017 Z.z. o odškodňovaní osôb poškodených násilnými trestnými činmi, ktorý v § 13 stanovuje, že odškodnenie obetí trestných činov nesmie presiahnuť 50 x minimálnej mzdy. Vzhľadom k neaplikácii zásady zákazu retroaktivity z hľadiska použitia právnej normy, od ktorej sa má odvíjať výpočet výšky nemajetkovej ujmy, súd pri jej výpočte vychádzal z minimálnej mzdy stanovenej, v súlade so zákonom o minimálnej mzde, na rok 2019, t.j. platnej v čase rozhodovania o nároku žalobcu, určenej vo výške 520,- eur/mesiac a priznal žalobcovi titulom odškodnenia 5.200,- eur, t.j. desaťnásobok minimálnej mzdy, čo považuje za primeranú satisfakciu za ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom z 29. apríla 2021 sp.zn. 9 Co 94/2019 na odvolanie žalovanej rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom vyhovujúcom výroku vo veci samej, týkajúcom sa zaplatenia náhrady nemajetkovej ujmy 5.200,- eur zmenil tak, že žalobu v tejto časti zamietol a rozhodol, že žalovaná nemá voči žalobcovi nárok na náhradu trov prvoinštančného ani odvolacieho konania.

2.1. Odvolací súd akceptoval odvolacie námietky žalovanej, podľa ktorej súd prvej inštancie priznal žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy bez toho, aby vykonané dokazovanie, zamerané na zistenie splnenia podmienok o existencii morálnej ujmy, preukázalo ich naplnenie. Podľa odvolacieho súdu neboli v konaní žalobcom produkované také dôkazy, ktoré by preukazovali také skutočnosti, ktoré by zakladali dôvodnosť priznania majetkovej ujmy vo forme peňažnej náhrady. Žalobca pri odôvodňovaní uplatneného práva na priznanie mu náhrady nemajetkovej ujmy poukazoval na skutočnosť, že trestné stíhanie je vždy veľmi vážnym zásahom do života každého obvineného, vznesenie obvinenia má ďalekosiahle následky v podobe zásahu do práv a cti obvineného, ktorý je vystavený hrozbe obmedzenia základných slobôd v prípade väzby, zo vznesenia obvinenia mu vyplývajú administratívne obmedzenia, je diskriminovaný na trhu práce. Kriminalizácia žalobcovej osoby trvala niekoľko rokov.

2.2 Rozhodovanie súdu o priznaní konkrétnej výšky náhrady nemajetkovej ujmy musí vychádzať zo skutkového stavu na základe dokazovania zameraného najmä na zisťovanie konkrétnych následkov v jednotlivých oblastiach spoločenského života dotknutej osoby, pričom dôkazné bremeno v tomto smere zaťažuje poškodeného (tu žalobcu). Súdom stanovená výška náhrady nemajetkovej ujmy by mala byť primeraná spôsobenej ujme. Z toho plynie, že nárok na peňažnú náhradu nemajetkovej ujmy nemožno vyvodiť len zo samotnej existencie nezákonného rozhodnutia, bez ohľadu na následky dopadu vzniknutej

ujmy na jednotlivé stránky života poškodeného, bez ohľadu na závažnosť utrpenej ujmy a okolnosti, za akých k ujme došlo. Trestné stíhanie vždy nepochybne znamená samé o sebe pre poškodeného určitú nemateriálnu ujmu, táto nesporná okolnosť však nezavaruje poškodeného povinnosti preukázať, že v prípade, ak si uplatňuje náhradu nemajetkovej ujmy v jej peňažnej podobe, mu vznikla táto nemajetková ujma v jednotlivých oblastiach života, ako aj intenzitu takéhoto zásahu. Predmetom dokazovania je vždy posudzovanie, či utrpená ujma je ujmov nepatrnou alebo závažnou, pričom je na poškodenom, aby produkoval jednak tvrdenia o existencii takých relevantných skutočností, ktoré zvyšujú hĺbku tvrdeného zásahu alebo významným spôsobom ovplyvňujú jeho životnú situáciu, a tiež aby tieto v konaní hodnoverne preukázal.

2.3 Odvolací súd na rozdiel od súdu prvej inštancie na základe skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie, dospel k záveru, že žalobca neprodukoval v konaní také dôkazy, ktorými by spoľahlivo preukázal dôvodnosť ním uplatnenej peňažnej náhrady nemajetkovej ujmy, pretože nepreukázal vznik konkrétnych nepriaznivých následkov, keď tieto sa v podstate obmedzili len na tvrdenie o tom, že vzhľadom na prebiehajúce trestné konanie prežíval (obdobne aj jeho rodičia a sestra) pocity neistoty, frustrácie, obavy z budúcnosti, z toho, ako trestné konanie vedené voči nemu skončí. Nebol schopný predložiť súdu žiadne dôkazy o tom, aký konkrétny negatívny dopad malo trestné stíhanie na jeho rodinný, pracovný život, jeho postavenie v spoločnosti, v ktorej sa pohyboval. Odvolací súd v žiadnom prípade nemá v úmysle bagatelizovať negatívne psychické prežívanie žalobcu v súvislosti s trestným konaním, vedeným voči jeho osobe, aj toto jeho tvrdenie však zostalo v podstate len vo všeobecnej rovine. Hoci žalobca tvrdil, že nezákonným trestným stíhaním jeho osoby zo strany štátu došlo k výraznému neprimeranému zásahu do integrity jeho osobnosti, ktorý na jeho osobe zanechal negatívne následky, tieto - s výnimkou negatívnych psychických prežívaní - nijako nekonkretizoval. Súd prvej inštancie tak podľa názoru odvolacieho súdu vec nesprávne právne posúdil, keď uzavrel, že žalobcovi možno hoci len sčasti priznať náhradu nemajetkovej ujmy (vo výške 5.200,- eur), a to vzhľadom na absenciu uvedenia takých relevantných skutočností, ktoré by popisovali intenzitu tvrdeného zásahu, či negatívny vplyv na žalobcovu vtedajšiu životnú situáciu (rodinnú, pracovnú, spoločenskú, zdravotnú a pod.).

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie, ktorým sa domáhal jeho zmeny tak, že súd potvrdí rozsudok súdu prvej inštancie, resp. jeho zrušenia a vrátenia odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania vyvodzoval z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP a § 421 ods. 1 písm. a/, b/, c/ CSP. Napadnutý rozsudok odvolacieho súdu spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci v určujúcej otázke. Odvolací súd v napadnutom rozsudku zmenil rozsudok súdu prvej inštancie v časti náhrady nemajetkovej ujmy tak, že zo skutkového stavu tak ako ho zistil súd prvého stupňa (zákaz dotvárania skutkového stavu odvolacím súdom) vo vyhovujúcej časti nároku na náhradu nemajetkovej ujmy rozhodnutie sám zmenil tak že nárok zamietol na tom právnom názore, že neboli žalobcom produkované také dôkazy, ktoré by zakladali dôvodnosť priznania majetkovej ujmy vo forme peňažnej náhrady, avšak súčasne na druhej strane odvolací súd uvádza, že trestné stíhanie vždy nepochybne znamená samé o sebe pre poškodeného určitú nemateriálnu ujmu. Odvolací súd na tomto mieste nevysvetlil, pre aké dôvody sa pri svojich úvahách na rozdiel od súdu prvého stupňa posudzujúci totožný skutkový stav dopracoval k právnomu záveru, že k zásahu spôsobujúceho nemateriálnu ujmu nedošlo, alebo ak došlo, tak ujma je nepatrnou. Ide o protichodné vyvodzovania určujúcich právnych záverov, ktoré boli bagatelizované paušalizovaným zhodnotením, že žalobca nepreukázal bez racionálneho vysvetlenia, ktoré zo skutkových záverov zistených súdom nemali spôsobilosť byť viac z pohľadu objektívneho ako nepatrnou ujmov oproti názoru súdu prvého stupňa a kde sú hranice úsudku, ktorý posudzuje a vstupuje do individuálneho vnímania intenzity zásahu každého jedinca ako poškodeného osobitne a zvlášť. Odvolací súd sa napadnutým rozsudkom odklonil od ustálenej súdnej praxe dovolacieho súdu, s poukazom na rozhodnutia sp. zn. 4 Cdo/125/2019 a sp. zn. 4 Cdo/130/2020, podľa ktorých každé trestné stíhanie negatívne ovplyvňuje spoločenský, pracovný a osobný život stíhaného, a to bez ohľadu na jeho výsledok, teda aj je spôsobilé bez ďalšieho vyvolať vznik nemajetkovej ujmy najmä v takom prípade, ak sa preukáže, že bolo od začiatku nezákonné a tým pádom vec spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci v neprospech žalobcu.

3.1 Procesným postupom odvolacieho súdu došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Pokiaľ je nesporné, že len na odvolanie a len v prospech žalobcu proti prvému rozhodnutiu súdu prvoinštančného

zo dňa 31.3.2015 bolo v poradí prvým druhoінstančným rozhodnutím v plnom rozsahu vyhovie s vymedzením záväzného právneho názoru odvolacieho súdu, v ktorom nebola obsiahnutá úvaha druhoінstančného súdu o nedostatočnom skutkovom základe pre vyvodzovanie predpokladov danosti nároku a v časti ujmy a jeho výšky, potom žalobca nemal a nemohol predvídať a k tomu činiť ďalšie skutkové tvrdenia a dôkazy ako ich posudzoval odvolací súd, že táto otázka by mohla byť pre neho v ďalšom, inštančnom postupe vyhodnocovaná v jeho neprospech. Vychádzajúc z jednoty a dvojinštančnej kontroly súdneho konania nemohol druhoінstančný súd bez toho, aby v prvom svojom rozhodnutí neuviedol nedostatočnosť skutkových zistení pre vyvoditeľnosť určujúcich právnych záverov, rozhodnúť svojím druhým rozhodnutím o absencii podkladov pre svoje rozhodnutie, ktoré formálne podriadil pod zodpovednosť žalobcu, keď porušil atribúty elementárnej predvídateľnosti svojej právnej úvahy k otázke intenzity ujmy, na základe ktorej postavil svoje v poradí druhé rozhodnutie. Je právom strán konania podľa § 181 ods. 2 CSP poznať predbežné právne posúdenie, ktoré ukladá súdu sprístupniť v čase pre strany konania uplatniteľnom, také dôvody právneho posúdenia, ktoré umožňujú strane konania pred ukončením dokazovania daných rozsahom a kvalitou uplatniť ďalšie dôkazy, ktoré vo vzťahu ku predvídateľnosti právnej otázky o intenzite ujmy či už opodstatnenosť nároku podporujú alebo od postavenia strany v konaní zoslabujú. Napadnuté rozhodnutie druhoінstančného súdu bolo prekvapivé a neumožňovalo pri elementárnej predvídateľnosti žalobcovi rozšíriť obsah dôkazov na predloženie skutkového základu vo vzťahu k podloženiu intenzity zásahu do práv žalobcu spôsobujúcich ujmu.

4. Žalovaná vo vyjadrení k dovolaniu navrhla dovolanie žalobcu zamietnuť ako nedôvodné. Podľa nej napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu nedošlo k odklonu od rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, žalobcom citované rozhodnutia nemožno vykladať izolovane. Podstatným bol záver odvolacieho súdu o neunesení dôkazného bremena zo strany žalobcu. Priznanie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v zmysle § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. musí byť založené na konkrétnych a preskúmateľných hľadiskách, vychádzajúc z preukázaného skutkového stavu, dôkazné bremeno v tomto zaťažuje žalobcu. V predmetnom spore žalobca relevantnými dôkazmi nepreukázal splnenie kvalifikovaných podmienok pre vznik nemajetkovej ujmy. Nie je daný ani dovolací dôvod v zmysle § 420 písm. f) CSP, napadnuté rozhodnutie nemožno považovať za prekvapivé, zo strany odvolacieho súdu došlo len k inému vyhodnoteniu dôkazov. Odvolací súd akceptoval odvolaciu argumentáciu žalovanej, žalobca nevyužil možnosť vyjadriť sa k odvolaniu a sám sa tak zbavil možnosti predložiť súdu svoje právne názory na posúdenie rozhodujúcich otázok.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP, ďalej aj len najvyšší súd alebo dovolací súd) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 2 písm. b/ CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie žalobcu je nielen procesne prípustné, ale aj dôvodné.

6. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Dovolací súd nesmie byť vnímaný ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (por. 9 Cdo/72/2020, 9 Cdo/260/2021).

7. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v civilnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu (por. 9 Cdo/72/2020, 9 Cdo/260/2021).

8. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená, musí byť vyvážené sprisnenými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať rozširujúco; namiesto je

skôr reštriktívny výklad (por. 9 Cdo/72/2020, 9 Cdo/260/2021).

9. Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je poskytnúť uplatňovanému právu súdnu ochranu, avšak len za predpokladu, že sú splnené procesné podmienky súdneho konania (I. ÚS 80/09, II. ÚS 79/08, IV. ÚS 476/2012). Dovolací súd preto pristupuje k podanému dovolaniu tak, že najskôr skúma, či je procesne prípustné; k posúdeniu opodstatnenosti dovolania (t. j. posúdeniu, či je v ňom opodstatnene uplatnený dovolací dôvod) sa dovolací súd dostáva len v prípade prijatia záveru, že dovolanie je prípustné. Dovolanie je prípustné, ak jeho prípustnosť vyplýva z ustanovenia § 420 CSP alebo § 421 ods. 1 CSP. Dôvody zakladajúce prípustnosť dovolania treba dôsledne odlišovať od dôvodov, ktoré zakladajú opodstatnenosť dovolania.

10. Vyššie naznačenej mimoriadnej povahy dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a 421 CSP.

11. Dovolateľ prípustnosť dovolania s poukazom na § 420 písm. f/ CSP videl v nesprávnom procesnom postupe súdu, vedúcemu k porušeniu práva na spravodlivý proces z dôvodu, že rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvej inštancie, považuje za prekvapivé a nepredvídateľné.

11.1 Dovolací súd už konštantne uvádza, že hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f/ CSP, sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia, a to v takej intenzite, v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca a ktoré porušenie tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Za znemožnenie strane uskutočňovať jej patriace procesné práva v takej miere, že dochádza k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f/ CSP, treba považovať aj taký postup súdu, ktorým sa strane odmieta možnosť domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a ktorým dochádza k odmietnutiu spravodlivosti, keď súdom prijaté závery nemajú svoj racionálny základ v interpretácii príslušných ustanovení právnych predpisov, a teda sú svojvoľné a neudržateľné.

11.2 Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie vo veci (I. ÚS 46/05). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (porov. I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, či 4 Cdo 3/2019, 8 Cdo 152/2018, bod 26, 5 Cdo 57/2019, bod 9, 10, 9 Cdo 248/2021) alebo prekvapivosťou rozhodnutia vtedy, keď odvolací súd vydá rozhodnutie, ktoré nebolo možné na základe zisteného skutkového stavu veci predvídať, čím bola strane odňatá možnosť právne a skutkovo argumentovať vo vzťahu k otázke, ktorá sa s ohľadom na právny názor odvolacieho súdu javila ako významná pre jeho rozhodnutie, či rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.).

12. V posudzovanom prípade obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd by svojim postupom založil procesnú vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ CSP, a to z namietaného hľadiska prekvapivosti či nepredvídateľnosti jeho postupu.

12.1 Pod „prekvapivým rozhodnutím“ sa v rozhodovacej činnosti najvyššieho súdu rozumie rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorý pri svojom rozhodnutí aplikuje ustanovenia právneho predpisu doposiaľ nepoužitého, bez splnenia podmienky výzvy podľa § 382 CSP (predtým § 213 ods. 1 OSP). Výzva odvolacieho súdu podľa § 382 CSP je potrebná vždy, keď odvolací súd dospeje k záveru, že nárok treba posúdiť podľa celkom iného právneho predpisu, ako ho posúdil súd prvej inštancie, alebo síce podľa toho istého právneho predpisu, ako ho posúdil súd prvej inštancie, ale podľa iného ustanovenia za súčasného splnenia podmienky, že toto iné zákonné ustanovenie je pre rozhodnutie veci rozhodujúce.

12.2 Najvyšší súd už v rozhodnutí publikovanom v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 33/2011 konštatoval, že pokiaľ odvolací súd nevyzval účastníkov konania v zmysle § 213 ods. 2 OSP (odo dňa účinnosti CSP § 382 CSP), aby sa vyjadrili k možnému použitiu toho ustanovenia právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní nebolo použité a je podľa názoru odvolacieho súdu pre rozhodnutie veci rozhodujúce, odňal účastníkovi konania možnosť pred súdom konať v zmysle § 237 písm. f/ OSP (odo dňa účinnosti CSP vada konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP).

12.3 V prejednávanej spore bola rozhodujúcou právnou otázkou otázka nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, pričom súd prvej inštancie a rovnako aj odvolací súd túto otázku právne posúdili v zmysle ust. § 17 zákona č. 514/2003 Z.z. Odvolací súd pri posúdení otázky nároku na náhradu nemajetkovej ujmy neaplikoval iný právny predpis a ani ustanovenie právneho predpisu než tie, ktoré aplikoval už súd prvej inštancie, a preto odvolaciu súdu nevznikla povinnosť v zmysle § 382 CSP vyzvať žalobcu na vyjadrenie k zmene právneho posúdenia. Otázka nároku na náhradu nemajetkovej ujmy bola predmetom rozhodovania súdu prvej inštancie, bola ťažiskom odvolacej argumentácie žalovanej, ku ktorej žalobca mal možnosť sa vyjadriť, no túto možnosť nevyužil, žalobca tak mal dostatočný procesný priestor uviesť svoju argumentáciu pri posúdení tejto otázky. O prekvapivosti rozhodnutia odvolacieho súdu by bolo možné hovoriť len vtedy, ak by odvolací súd svoje zmeňujúce rozhodnutie založil na aplikácii právneho predpisu doposiaľ nepoužitého, resp. na posúdení takej právnej otázky, ktorá vôbec nebola predmetom posudzovania súdom prvej inštancie.

13. Vzhľadom na uvedené odvolací súd vadu konania v zmysle § 420 písm. f) CSP nezistil, preto je dovolanie v tejto časti procesne neprípustné.

14. Dovolateľ uplatnil zároveň dovolací dôvod v zmysle § 421 ods. 1 písm. a), b), c) CSP, namietajúci nesprávne právne posúdenie veci.

15. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

16. V zmysle § 432 ods. 1 CSP, dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Podľa § 432 ods. 2 CSP sa dovolací dôvod vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia, pričom právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

17. V danom prípade, posúdiac dovolanie podľa jeho obsahu, dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania v prvom rade z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, keď rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

18. Dovolateľ namieta, že odvolací súd sa napadnutým rozsudkom odklonil od ustálenej súdnej praxe dovolacieho súdu, s poukazom na rozhodnutia sp. zn. 4 Cdo/125/2019 a sp. zn. 4 Cdo/130/2020, podľa ktorých každé trestné stíhanie negatívne ovplyvňuje spoločenský, pracovný a osobný život stíhaného, a to bez ohľadu na jeho výsledok, teda aj je spôsobilé bez ďalšieho vyvolať vznik nemajetkovej ujmy najmä v takom prípade, ak sa preukáže, že bolo od začiatku nezákonné a tým pádom vec spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci v neprospech žalobcu.

19. V rozhodnutí z 27. augusta 2019 sp. zn. 4 Cdo 125/2019 sa najvyšší súd zaoberal otázkou unesenia dôkazného bremena pri uplatnení nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, v odôvodnení svojho rozhodnutia skonštatoval: „Za nesplniteľné dôkazné bremeno (dôkaznú povinnosť) v takej situácii najvyšší súd označuje požiadavky odvolacieho súdu na preskúmanie finančného ocenenia nehmotnej ujmy žalobcu, najmä v oblasti osobných, rodinných, pracovných, sociálnych vzťahov či psychického stavu, pretože nemajetková ujma sa nepreukazuje (porov. 4 Cdo 34/2018, bod 4.1.vi.). Nemajetková ujma vzniká samotným porušením základných práv a slobôd fyzickej osoby nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom. Ide o stav mysle poškodenej osoby, ktorý sa preukazuje empaticky, pravda za predpokladu, že sa sudca bude vedieť aspoň elementárne vcítiť do pozície trestne stíhaného človeka; a to sa sudcom odvolacieho súdu v tomto konaní, žiaľ, nepodarilo, lebo aj oni postavili žalobcu do úlohy púheho objektu, kedy sa stáva iba prostriedkom v rukách štátnej moci (orgánov činných v trestnom konaní), ktorý je potom zameniteľný aj so skutočným zločincom, a tak sa musí podrobovať excesívnym úkonom orgánov činných v trestnom konaní, hoci vo výsledku bol nevinný, čiže aj uznesenie o vznesení obvinenia nemalo byť vôbec vydané. Takéto bezprávie voči ľudskej dôstojnosti musí byť v právnom štáte odškodniteľné. Škodu teda treba chápať ako ujmu na chránenom statku, ako je majetok, osoba, alebo iný chránený záujem, pričom najvyššiu mieru ochrany požívajú ľudský život, integrita človeka, ľudská dôstojnosť a sloboda. Každé trestné stíhanie negatívne ovplyvňuje spoločenský, pracovný a osobný život stíhaného, a to bez ohľadu na jeho výsledok, teda aj je spôsobilé bez ďalšieho vyvolať vznik nemajetkovej ujmy najmä v takom prípade, ak sa preukáže, že bolo od začiatku nezákonné; ide o zodpovednosť absolútne objektívnu a za výsledok trestného konania vo veci samej, čím je založená zodpovednosť štátu za škodu obvineného spôsobenú uznesením o vznesení obvinenia. Pri odškodňovaní nemajetkovej ujmy za nezákonné trestné stíhanie každej fyzickej osoby sudcom nesvedčí bagatelizovanie závažnosti ujmy priznávaním neprimerane nízkych, resp. žiadnych náhrad; také rozhodovanie treba považovať za obchádzanie zákona i jeho účelu a pôsobí mnohokrát veľmi cynicky, bez citu pre elementárnu spravodlivosť, alebo absencie postupu podľa pravidiel, podľa ktorého „nerob druhému to, čo nechceš, aby robili tebe“. Za situácie, kedy žalobca nie je schopný presne určiť a preukázať výšku škody spôsobenú nezákonným rozhodnutím, pričom však preukáže a odôvodní, že mu taká škoda vznikla, nemôže odvolací súd rozhodnúť, že mu preto škoda nebude vôbec priznaná, alebo že medzi protiprávnym konaním žalovaného a vzniknutou škodou nie je príčinná súvislosť. V takejto situácii má určiť výšku vzniknutej škody podľa spravodlivého uváženia a jednotlivých okolností prípadu.“

20. Vyššie uvedené závery dovolací súd zopakoval aj v rozhodnutí z 21. októbra 2020 sp.zn. 4 Cdo 130/2020, v ktorom svoju argumentáciu doplnil o tieto závery: „Žiadne skutkové okolnosti, ktoré už odzneli, totiž nemožno následne, ex post, preukázať s absolútnou istotou. Vždy pôjde o otázku určitej miery pravdepodobnosti. Absolútna istota teda nie je dôkazný štandard, ktorý je možné v súdnom konaní aplikovať, lebo by pri tom dôkazné bremeno prakticky nebolo možné uniesť. Jedným z aspektov práva na spravodlivý proces je čl. 47 ods. 3 ústavy, podľa ktorého sú si všetky strany sporu v konaní rovné tak, aby každá zo strán mohla obhajovať svoju vec za podmienok, ktoré ju, z pohľadu konania ako celku, podstatným spôsobom neznevýhodňujú vzhľadom k protistrane. Cieľom zásady rovnosti je potom dosiahnutie „spravodlivej rovnováhy“ medzi stranami sporu. Pod takto definovanú rovnosť strán sporu spadá nielen realizácia ich procesných oprávnení, ale aj otázky dôkazného bremena, ktoré je na strany sporu kladené a ktoré nesmie byť neprimerané, lebo v opačnom prípade nemožno konanie ako celok považovať za spravodlivé. Tento všeobecný princíp rovnosti strán bolo potom nutné premietnuť aj do činnosti nižších súdov pri dokazovaní škody (nemajetkovej ujmy) a jej výšky a príčinnej súvislosti medzi protiprávnosťou a vznikom škody. Nižšími súdmi uloženie nesplniteľného dôkazného bremena iba na žalobcov, ako jednu stranu civilného sporu, bolo zjavným porušením zásady rovnosti zbraní (čl. 6

C.s.p.) (porov. Rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Metalco Bt. v. Maďarsko z 1. februára 2011, sťažnosť č. 34976/05, § 24). ... už len tvrdenie žalobcu o zásahu do jeho osobnostných práv bolo dôvodom pre priznanie finančného zadostučinenia [nemajetkovej ujmy (porov. rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Danev v. Bulharsko z 2. septembra 2010, sťažnosť č. 9411/05)].

21. Dovolací súd konštatuje, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu predstavuje odklon od vyššie citovaných rozhodnutí dovolacieho súdu, keď odvolací súd pri posúdení právnej otázky unesenia dôkazného bremena ako podmienky priznania nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v zmysle § 17 zákona č. 514/2003 Z.z. žalobcu zaťažil neprimerane prísny dôkazným bremenom. Žalobca v konaní pred súdom prvej inštancie preukázal a odôvodnil vznik nemajetkovej ujmy (por. bod 10 odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu), súdu teda poskytol dostatok takých relevantných tvrdení, vrátane podmienky ich hodnoverného preukázania, ktoré neodôvodňujú záver prijatý odvolacím súdom o tom, že žalobca neunesol dôkazné bremeno ani len čiastočne. Žalobca tvrdil a preukázal, že predmetné nezákonné trestné stíhanie trvajúce pod dobu 5 rokov malo za následok kriminalizáciu jeho osoby, pričom celé trestné stíhanie vnímal ako krivdu, nakoľko existovali dôkazy, ktoré vylučovali protiprávnosť jeho konania, pričom vedenie trestného konania psychicky poznačilo nielen osobu žalobcu, ale aj jeho blízku rodinu, nakoľko žalobca nebol nikdy doposiaľ trestne stíhaný, trestné konanie negatívne ovplyvňovalo osobný život žalobcu. Nemožno preto súhlasiť s právnym názorom odvolacieho súdu, podľa ktorého tvrdenia žalobcu o zásahu do jeho osobnostnej sféry boli len všeobecné a nepreukázané, neodôvodňujúce priznať mu nárok na náhradu nemajetkovej ujmy čo i len čiastočne. Naopak, povinnosťou odvolacieho súdu bolo posúdiť určenie výšky vzniknutej nemateriálnej ujmy podľa spravodlivého uváženia a jednotlivých okolností predmetného prípadu, zohľadniac výsledky vykonaného dokazovania. Pokiaľ aj odvolací súd nesúhlasil s výškou priznanej náhrady nemajetkovej ujmy zo strany prvoinštančného súdu, mohol rozhodnúť o primeranom znížení tejto sumy, nálezite odôvodniac svoje rozhodnutie (so zohľadnením všetkých relevantných individuálnych okolností prípadu, rozhodovacou praxou v obdobných prípadoch, posúdiac otázku primeranosti priznaného odškodnenia). Jeho zmeňujúce rozhodnutie a nepriznanie náhrady nemajetkovej ujmy vôbec však nemožno hodnotiť inak ako popretie zmyslu a účelu odškodnenia poškodených v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z.

22. Dovolací súd pre úplnosť uvádza nasledovný prehľad rozhodovacej činnosti v otázke výšky náhrady nemajetkovej ujmy na základe § 17 zákona č. 514/2003 Z.z.

23. V rozhodnutí z 24. júla 2018 sp. zn. 3Cdo/19/2018 sa najvyšší súd zaoberal otázkou, či sa ustanovenie § 17 ods. 4 môže, resp. nemôže vzťahovať na právne vzťahy založené pred 1. januárom 2013. Najvyšší súd v tomto rozhodnutí dospel k záveru, že na záveroch najvyššieho súdu o povinnosti všeobecného súdu určiť primeranú výšku náhrady spôsobenej nezákonným rozhodnutím po zohľadnení iných právnych predpisov slovenského právneho poriadku upravujúcich odškodnenie, ako aj judikatúry ústavného súdu a Európskeho súdu pre ľudské práva, ku ktorým dospel najvyšší súd skôr už v rozhodnutiach, v ktorých bol uplatnený nárok na náhradu nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 58/1969 Zb., nezmenili neskôr nič ani zákon č. 517/2008 Z. z., ani zákon č. 412/2012 Z. z. Určenie maximálnej hranice náhrady nemajetkovej ujmy spôsobenej nezákonným rozhodnutím v zmysle zákona č. 412/2012 Z. z. tak, aby priznaná náhrada nebola vyššia ako náhrada za ujmu, ktorú utrpeli obeť trestných činov, je pokračovaním v už nastolenom trende legislatívnych úprav pod vplyvom rozhodnutí Európskeho súdu pre ľudské práva.

24. V rozhodnutí z 27. apríla 2006 sp. zn. 4Cdo/171/2005 najvyšší súd konštatoval, že i keď je výška zadostučinenia v peniazoch predmetom úvahy súdu, jeho úvaha sa musí opierať o celkom konkrétne a preskúmateľné hľadiská. Uplatnenie voľnej úvahy sa tak nesmie stať nepreskúmateľnou ľubovôľou súdu, vymykajúcou sa akejkolvek kontrole. Nemožno priznávať neprimerané či dokonca tak premrštené sumy, ktoré by vo svojich dôsledkoch viedli k bezdôvodnému obohacovaniu sa a ktoré by napríklad pri porovnaní „odškodnenia“ zásahu do práva na ochranu osobnosti s „odškodňovaním“ zásahov do iných základných práv zaručených Ústavou Slovenskej republiky mohli niektoré ujmy na iných základných právach (napríklad ujmy na zdraví či dokonca živote) bagatelizovať.

25. V rozhodnutí z 31. júla 2012 sp. zn. 6Cdo/37/2012 najvyšší súd dospel k záveru, že súd je povinný vo svojom rozhodnutí zdôvodniť a vyrovnať sa s relevantnými argumentmi účastníka o neprimeranosti odškodnenia aj s prihliadnutím na rozsah odškodnenia v iných, prejednávanej veci obdobných veciach; v tomto rozhodnutí poukázal na nález ústavného súdu zo 6. decembra 2006 sp. zn. III. ÚS 147/06 a tiež na rozsudok EŠLP zo 17. júla 2012 v prípade Winkler proti Slovenskej republike.

26. Rovnako v rozhodnutí z 30. septembra 2013 sp. zn. 6MCdo/15/2012 najvyšší súd dospel k záveru, že určenie výšky primeranej náhrady nemajetkovej ujmy nie je záležitosťou voľnej úvahy, ktorá by nepodliehala žiadnemu hodnoteniu; jej základom je zistenie skutkových okolností, ktoré súdu umožnia úvahu na určitom kvalitatívnom posúdení základných súvislostí. Treba, aby súdy v súvislosti s tým vzali do úvahy aj iné hmotnoprávne predpisy upravujúce odškodnenie, napríklad zákon č. 215/2006 Z. z., v zmysle ktorého v prípade, že trestným činom bola spôsobená smrť, má poškodený nárok na vyplatenie odškodnenia v sume päťdesiatnásobku minimálnej mzdy; pri trestnom čine znásilnenia, sexuálneho násillia alebo sexuálneho zneužívania za spôsobenú morálnu škodu stanovuje limit odškodnenia vo výške desaťnásobku minimálnej mzdy. Súd sa musí zaoberať napríklad aj otázkami, v čom je nemajetková ujma žalobcu v jeho spoločenskom, pracovnom, rodinnom živote spôsobená nezákonným rozhodnutím väčšia v porovnaní so smrteľným následkom trestného činu, respektíve s morálnou škodou spôsobenou trestným činom znásilnenia, sexuálneho násillia alebo sexuálneho zneužívania.

27. Podľa názoru Európskeho súdu pre ľudské práva náhrada nemajetkovej ujmy v obdobných prípadoch musí byť rozumne primeraná utrpenej ujme na povesti (napr. Tolstoy Miloslavsky v. Spojené kráľovstvo). Európsky súd pre ľudské práva tiež konštatoval, že pri určovaní výšky náhrady ujmy treba vychádzať z dôkazov preukazujúcich výšku ujmy (napríklad Flux v. Moldavsko, Steel a Morris v. Spojené kráľovstvo). Okrem toho Európsky súd pre ľudské práva vyjadril názor, podľa ktorého výška náhrady v konkrétnom prípade musí zohľadňovať výšku náhrady priznávanú vnútroštátnymi súdmi v iných prípadoch týkajúcich sa poškodenia dobrej povesti (napríklad Público - Comunicação Social, S. A. v. Portugalsko). Napokon EŠLP zdôraznil, že pri určovaní výšky náhrady za porušenie osobnostných práv musí byť zohľadnená výška náhrady, ktorá je priznávaná za telesné zranenia alebo ktorá je priznávaná obetiam násilných činov, pričom náhrada za porušenie iných osobnostných práv by nemala bez existencie závažných a dostatočných dôvodov prevyšovať maximálnu výšku náhrady priznávanú za telesné zranenia alebo násilné činy (napr. Italehti a Karhuvaara v. Fínsko).

28. V novších rozhodnutiach sp.zn. 5 Cdo 127/2019, sp. zn. 6Cdo/38/2019 najvyšší súd vyslovil, že: ... právny názor zastávajúci potrebu podrobnej špecifikácie dôsledkov vydania nezákonného rozhodnutia, preskúmateľnosti výšky náhrady nemajetkovej ujmy a náležité zohľadnenie iných právnych predpisov slovenského právneho poriadku upravujúcich odškodnenie, je pevne zakotvený v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu prakticky od roku 2006. Tento právny názor predstavuje výklad súladný so štandardom ochrany ľudských práv na európskej úrovni, eliminuje ľubovôľu pri stanovení výšky náhrady nemajetkovej ujmy v obdobných prípadoch a zohľadňuje výšku priznaných náhrad pri zásahoch do iných základných práv zaručených Ústavou Slovenskej republiky. Uvedený prístup nepopiera princíp úplného odškodnenia, keďže nevyklučuje vo výnimočných prípadoch priznať vyššiu náhradu nemajetkovej ujmy za predpokladu riadneho odôvodnenia zvýšenej závažnosti zásahu do práva poškodeného v dôsledku nezákonného rozhodnutia. Nejde teda o retroaktívnu aplikáciu ustanovenia § 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z., pričom poukazuje na rozdiel medzi priamou aplikáciou predmetného ustanovenia (ku ktorej nedochádza) a zohľadnením iných právnych predpisov slovenského právneho poriadku a judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva ako kritérií pri stanovení výšky náhrady nemajetkovej ujmy (ku ktorému dochádza) predstavujú ustálenú rozhodovaciu prax najvyššieho súdu.

29. Pokiaľ odvolací súd žalobcovi nepriznal náhradu nemajetkovej ujmy za nezákonné trestné stíhanie ani len čiastočne, nezohľadnil závery najvyššieho súdu uvedené vo vyššie uvedených rozhodnutiach a výšku nemajetkovej ujmy neurčil s prihliadnutím na právne predpisy slovenského právneho poriadku upravujúce odškodnenie a zohľadniac judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva; v dôsledku toho sa odklonil od ustálenej praxe dovolacieho súdu.

30. Dovolací súd dospel vzhľadom na vyššie uvedené k záveru, že dovolanie žalobcu smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému je dovolanie nielen prípustné podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, ale zároveň aj dôvodné, nakoľko dovolaním napadnutý rozsudok (práve v riešení predmetnej právnej otázky, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu) spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

31. Ak je dovolanie dôvodné, dovolací súd napadnuté rozhodnutie zruší (§ 449 ods. 1 CSP). Ak dovolací súd zruší napadnuté rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, zastaviť konanie, prípadne postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci patrí (§ 450 CSP).

32. Dovolací súd v súlade s týmito ustanoveniami napadnutý rozsudok odvolacieho súdu v celom rozsahu zrušil (§ 449 ods. 1 CSP) a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 450 CSP) s tým, že právny názor vyslovený v tomto rozhodnutí je preň záväzný.

33. Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

34. Toto uznesenie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok